

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 2 września 2021 r.*

Odwołanie – Pomoc państwa – Pomoc na rzecz kompleksu Nürburgring (Niemcy) – Decyzja uznająca pomoc za częściowo niezgodną z rynkiem wewnętrznym – Sprzedaż aktywów beneficjentów pomocy państwa uznanej za niezgodną – Otwarte, przejrzyste, niedyskryminacyjne i bezwarunkowe postępowanie przetargowe – Decyzja stwierdzająca, że zwrot niezgodnej pomocy nie dotyczy nowego właściciela kompleksu Nürburgring i że ten przy nabyciu tego kompleksu nie skorzystał z nowej pomocy – Dopuszczalność – Status zainteresowanej strony – Osoba, której rozstrzygnięcie dotyczy indywidualnie – Naruszenie praw proceduralnych zainteresowanych stron – Trudności wymagające wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego – Uzasadnienie – Przeinaczenie dowodów

W sprawie C-647/19 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 30 sierpnia 2019 r.,

Ja zum Nürburgring eV, z siedzibą w Nürburgu (Niemcy), którą reprezentowali D. Frey i M. Rudolph, Rechtsanwälte,

strona wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną postępowania jest:

Komisja Europejska, którą reprezentowali L. Flynn, B. Stromsky i T. Maxian Rusche, w charakterze pełnomocników,

strona pozwana w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: M. Vilaras (sprawozdawca), prezes izby, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin i K. Jürimäe, sędziowie,

rzecznik generalny: G. Pitruzzella,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

* Język postępowania: niemiecki.

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 29 kwietnia 2021 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 W swoim odwołaniu Ja zum Nürburgring eV wnosi o uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 19 czerwca 2019 r., Ja zum Nürburgring/Komisja (T-373/15, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”, EU:T:2019:432), w którym Sąd oddalił jej skargę o stwierdzenie częściowej nieważności decyzji Komisji (UE) 2016/151 z dnia 1 października 2014 r. w sprawie pomocy państwa SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN) wdrożonej przez Niemcy na rzecz Nürburgring (Dz.U. 2016, L 34, s. 1, zwanej dalej „decyzją końcową”).

Ramy prawne

- 2 Do okoliczności faktycznych niniejszej sprawy ma zastosowanie rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r., ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 [TFUE] (Dz.U. 1999, L 83, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 8, t. 1, s. 339), zmienione rozporządzeniem Rady (UE) nr 734/2013 z dnia 22 lipca 2013 r. (Dz.U. 2013, L 204, s. 15) (zwane dalej „rozporządzeniem nr 659/1999”), które zostało uchylone w drodze rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r., ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 [TFUE] (Dz.U. 2015, L 248, s. 9).
- 3 Artykuł 1 lit. h) rozporządzenia nr 659/1999 definiuje dla celów tego rozporządzenia pojęcie „zainteresowanej strony” jako „którekolwiek państwo członkowskie oraz jakiekolwiek osoby, przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw, na których interesy może mieć wpływ przyznanie pomocy, w szczególności beneficjentów pomocy, konkurujące ze sobą przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia handlowe [zawodowe]”.
- 4 Artykuł 4 rozporządzenia, zatytułowany „Wstępne badanie zgłoszenia i decyzje Komisji” stanowi w ust. 2–4:

„2. W przypadku gdy Komisja po przeprowadzeniu badania wstępnego stwierdza, że środek będący przedmiotem zgłoszenia nie stanowi pomocy, ustalenie to zostaje stwierdzone w formie decyzji.

3. W przypadku gdy Komisja po przeprowadzeniu badania wstępnego stwierdza, że nie ma żadnych wątpliwości co do zgodności środka będącego przedmiotem zgłoszenia ze wspólnym rynkiem, w stopniu, w jakim mieści się on w zakresie art. [107] ust. 1 [TFUE], Komisja podejmuje decyzję, że środek jest zgodny ze wspólnym rynkiem (zwaną dalej »decyzją o niewnoszeniu zastrzeżeń«). W decyzji określone zostaje, który z przewidzianych traktatem wyjątków zastosowano.

4. W przypadku gdy po przeprowadzeniu wstępnego badania Komisja stwierdza, że zaistniały wątpliwości co do zgodności środka będącego przedmiotem zgłoszenia ze wspólnym rynkiem, Komisja podejmuje decyzję o wszczęciu postępowania zgodnie z art. [108] ust. 2 [TFUE] (zwaną dalej »decyzją o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia [formalnego postępowania wyjaśniającego]«).

5 Zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 1 tego rozporządzenia:

„Decyzja o wszczęciu [formalnego postępowania wyjaśniającego] zawiera podsumowanie odpowiednich kwestii faktycznych i prawnych, wstępną ocenę Komisji dotyczącą charakteru pomocowego proponowanego środka oraz określa wątpliwości co do jego zgodności z rynkiem wewnętrznym. Decyzja wzywa zainteresowane państwo członkowskie i inne zainteresowane strony do przedstawienia uwag w wyznaczonym terminie, który zwykle nie przekracza jednego miesiąca. W należycie uzasadnionych przypadkach Komisja może przedłużyć wyznaczony termin”.

6 Zgodnie z art. 13 ust. 1 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 659/1999, po przeanalizowaniu pomocy, która mogła zostać przyznana bezprawnie, wydawana jest decyzja oparta na podstawie art. 4 ust. 2, 3 czy też 4 tego rozporządzenia.

Okoliczności leżące u podstaw sporu i sporne decyzje

7 Okoliczności faktyczne sporu zostały przedstawione w pkt 1–16 zaskarżonego wyroku i dla celów niniejszego postępowania można je streścić w następujący sposób:

8 Kompleks Nürburgring (zwany dalej „Nürburgringiem”), położony na terenie kraju związkowego Nadrenia-Palatynat (Niemcy) obejmuje samochodowy tor wyścigowy (zwany dalej „torem Nürburgring”), park rozrywki, hotele i restauracje.

9 W latach 2002–2012 przedsiębiorstwa publiczne będące właścicielami Nürburgringu (zwane dalej „sprzedającymi”), skorzystały z pomocy, głównie ze strony kraju związkowego Nadrenia-Palatynat. W 2011 r. wnosząca odwołanie, niemieckie stowarzyszenie sportów samochodowych, wniosło do Komisji pierwszą skargę w przedmiocie tej pomocy. Ta pomoc była przedmiotem formalnego postępowania wyjaśniającego, prowadzonego w oparciu o art. 108 ust. 2 TFUE i wszczętego przez Komisję w 2012 r. W tym samym roku Amtsgericht Bad Neuenahr-Ahrweiler (sąd rejonowy w Bad Neuenahr-Ahrweiler, Niemcy) orzekł o niewypłacalności sprzedających i postanowił dokonać sprzedaży ich aktywów. Ogłoszono postępowanie przetargowe, które zakończyło się sprzedażą tych aktywów spółce Capricorn Nürburgring Besitzgesellschaft GmbH (zwanej dalej „Capricornem”).

10 W 2013 r. Ja zum Nürburgring złożyła do Komisji kolejną skargę na tej podstawie, że postępowanie przetargowe nie było otwarte, przejrzyste, niedyskryminacyjne i bezwarunkowe. Jej zdaniem wyłoniony nabywca otrzymał w ten sposób nową pomoc i zapewnił ciągłość działalności gospodarczej sprzedających, skutkiem czego nakaz odzyskania pomocy otrzymanej przez sprzedających powinien dotyczyć również jego.

11 W art. 2 decyzji końcowej Komisja stwierdziła niezgodność z prawem i z rynkiem wewnętrznym niektórych środków wsparcia dla sprzedających (zwanych dalej „pomocą dla sprzedających”). W art. 3 ust. 2 tej decyzji Komisja zawarła rozstrzygnięcie, że ewentualne odzyskanie pomocy państwa dla sprzedających nie dotyczy Capricorna i jego spółek zależnych (zwane dalej „pierwszym spornym rozstrzygnięciem”).

12 W art. 1 tiret ostatnie tej decyzji Komisja zawarła rozstrzygnięcie, że sprzedaż aktywów Nürburgringu na rzecz Capricorna nie stanowi pomocy państwa (zwane dalej „drugim spornym rozstrzygnięciem”). Komisja uznała w tym względzie, że postępowanie przetargowe zostało

przeprowadzone w sposób otwarty, przejrzysty i niedyskryminujący, że postępowanie to zakończyło się uzyskaniem ceny sprzedaży zgodnej z ceną rynkową oraz że między sprzedającymi a nabywcą nie istniała ciągłość gospodarcza.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

- 13 Pismem, które wpłynęło do sekretariatu Sądu w dniu 10 lipca 2015 r., Ja zum Nürburgring złożyła w pierwszej instancji skargę o stwierdzenie nieważności pierwszej i drugiej ze spornych decyzji.
- 14 Sąd odrzucił tę skargę jako niedopuszczalną w zakresie, w jakim dotyczyła ona stwierdzenia nieważności pierwszej spornej decyzji, ponieważ skarżąca w pierwszej instancji nie wykazała tego, że decyzja ta dotyczy jej indywidualnie. Ze względów przedstawionych w pkt 48–69 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, po pierwsze, iż skarżąca w pierwszej instancji nie wykazała w wystarczający pod względem prawnym sposób tego, że ta decyzja miała istotny wpływ na pozycję konkurencyjną zajmowaną przez nią na rynkach właściwych, po drugie, że jako stowarzyszenie zawodowe nie mogła ona powoływać się na legitymację procesową jednego ze swych członków, i, po trzecie, że nie wykazała ona tego, iż w ramach formalnego postępowania wyjaśniającego poprzedzającego wydanie pierwszego spornego rozstrzygnięcia zajmowała pozycję negocjatora, wyraźnie określoną i ściśle związaną z samym przedmiotem tego rozstrzygnięcia.
- 15 W odniesieniu do żądania stwierdzenia nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia Sąd w pkt 83 zaskarżonego wyroku stwierdził, iż strony są zgodne co do tego, że to rozstrzygnięcie zostało wydane po zakończeniu wstępnego etapu badania pomocy, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TFUE, nie zaś – formalnego postępowania wyjaśniającego.
- 16 W pkt 88 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, iż nie można wykluczyć, że skarżąca w pierwszej instancji, mając na względzie jej cel, związany właśnie z odnowieniem i rozreklamowaniem samochodowego toru wyścigowego w Nürburgringu oraz ze względu na to, iż brała ona udział w pierwszym etapie postępowania przetargowego mającego na celu sprzedaż aktywów Nürburgringu i zgromadziła w tym zakresie wiele informacji dotyczących tych aktywów, może przedstawić Komisji w ramach formalnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 108 ust. 2 TFUE uwagi, które instytucja ta będzie mogła wziąć pod uwagę przy dokonywaniu swej oceny otwartego, przejrzystego, niedyskryminacyjnego i bezwarunkowego postępowania przetargowego i kwestii, czy aktywa Nürburgringu zostały w tych ramach zbyt po cenie rynkowej. W pkt 89 zaskarżonego wyroku uznał on więc, że skarżącej w pierwszej instancji należy przyznać w odniesieniu do drugiego spornego rozstrzygnięcia status strony zainteresowanej i, co za tym idzie, podniósł w pkt 93 zaskarżonego wyroku, że, jeśli chodzi o drugie sporne rozstrzygnięcie, posiada ona czynną legitymację procesową do ochrony uprawnień proceduralnych wywodzonych przez nią z art. 108 ust. 2 TFUE.
- 17 W pkt 129 zaskarżonego wyroku Sąd wskazał, że, aby móc wypowiedzieć się w przedmiocie istoty skargi w zakresie, w jakim dotyczy ona stwierdzenia nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia, a w szczególności – zarzutów piątego i ósmego, opartych na naruszeniu art. 108 ust. 2 TFUE oraz art. 4 ust. 4 rozporządzenia nr 659/1999, jak również przysługujących skarżącej w pierwszej instancji uprawnień proceduralnych, należy zbadać, czy zarzuty od pierwszego do czwartego pozwalają na stwierdzenie, że po zakończeniu etapu badania wstępnego Komisja napotkała trudności wymagające wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.

- 18 Po przeprowadzeniu tej analizy Sąd stwierdził w pkt 176 zaskarżonego wyroku, iż zarzuty piąty i ósmy, zbadane z uwzględnieniem argumentów przedstawionych przez skarżącą w pierwszej instancji w ramach zarzutów od pierwszego do czwartego, nie pozwalają na wykazanie, że po zakończeniu etapu badania wstępnego Komisja napotkała trudności wymagające wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego i, co za tym idzie, należy je oddalić.
- 19 Sąd również przeanalizował i oddalił, odpowiednio w pkt 182–190 i 193–197 zaskarżonego wyroku, zarzuty szósty i dziewiąty, oparte na naruszeniu przez Komisję, odpowiednio, obowiązku uzasadnienia i prawa do dobrej administracji.
- 20 Efektem tego Sąd w pkt 198 zaskarżonego wyroku częściowo odrzucił skargę jako niedopuszczalną, a w części – oddalił ją jako bezzasadną.

Żądania stron przed Trybunałem

- 21 Wnosząca odwołanie wnosi do Trybunału o:
- uchylenie zaskarżonego wyroku;
 - stwierdzenie nieważności pierwszego i drugiego spornego rozstrzygnięcia;
 - tytułem żądania ewentualnego – przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania;
 - obciążenie Komisji kosztami postępowania w obu instancjach.
- 22 Komisja wnosi do Trybunału o:
- uchylenie pkt 73–94 zaskarżonego wyroku, w których Sąd stwierdził, że skarga skierowana przeciwko drugiemu spornemu rozstrzygnięciu jest dopuszczalna;
 - odrzucenie tej skargi jako niedopuszczalnej;
 - oddalenie odwołania;
 - obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

- 23 Na poparcie swego odwołania wnosząca je podnosi pięć zarzutów, z których: pierwszy został oparty na naruszeniu prawa, jakiego miał się dopuścić Sąd, uznając, że pierwsze sporne rozstrzygnięcie nie dotyczyło jej indywidualnie jako konkurenta beneficjenta rozpatrywanej pomocy; drugi – na naruszeniu prawa, jakiego miał się dopuścić Sąd, uznając, że rozstrzygnięcie to nie dotyczyło jej indywidualnie jako stowarzyszenia zawodowego; trzeci – na naruszeniu prawa, jakiego miał się dopuścić Sąd, uznając, że nie ma ona legitymacji procesowej do kwestionowania drugiego spornego rozstrzygnięcia; czwarty – na niewystarczającym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, przeinaczeniu okoliczności faktycznych oraz naruszeniu prawa, jakiego miał dopuścić się Sąd, analizując zarzuty skierowane przeciwko dorozumianej

odmowie wszczęcia przez Komisję formalnego postępowania wyjaśniającego i piąty – na naruszeniu przez Sąd prawa przy ocenie tego, czy uzasadnienie drugiego spornego rozstrzygnięcia jest wystarczające.

- 24 Dwa pierwsze z zarzutów dotyczą oddalenia przez Sąd żądania stwierdzenia nieważności pierwszego spornego rozstrzygnięcia, podczas gdy zarzuty od trzeciego do piątego dotyczą oddalenia żądania stwierdzenia nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia.

W przedmiocie zarzutów dotyczących stwierdzenia nieważności pierwszego spornego rozstrzygnięcia

W przedmiocie zarzutu pierwszego

- 25 Zarzut pierwszy dotyczy pkt 56 zaskarżonego wyroku, który brzmi następująco:

„Ponadto w zakresie, w jakim skarżąca utrzymuje, że jej pozycja na rynku została istotnie naruszona ze względu na dawne inwestycje dokonane przez nią na torze Nürburgring, należy zauważyć, że sam fakt, iż skarżąca zainwestowała z jakiegokolwiek tytułu w Nürburgring, nie wystarczy, by stwierdzić, że była ona obecna na właściwych rynkach jako podmiot gospodarczy, czego zresztą nie twierdzi ani tym bardziej, iż jej pozycja jako podmiotu gospodarczego na wspomnianych rynkach uległa istotnej zmianie wskutek pomocy dla sprzedających, która jej zdaniem uczyniła te inwestycje bezcelowymi. W każdym wypadku skarżąca nie wyjaśnia, w jaki sposób pierwsza [sporna] decyzja, zgodnie z którą nabywca aktywów Nürburgringu nie był zobowiązany do zwrotu pomocy sprzedającym, miałyby wpływ na użyteczność inwestycji, których dokonała ona w Nürburgringu”.

– Argumentacja stron

- 26 W pierwszej części zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że ten nie ustosunkował się w wystarczający pod względem prawnym sposób do przedstawionej przez nią argumentacji dotyczącej istotnego naruszenia jej pozycji na rynku, co jej zdaniem stanowi naruszenie obowiązku uzasadnienia oraz prawa do bycia wysłuchaną oraz przysługującego jej prawa do skutecznej ochrony sądowej.
- 27 Wnosząca odwołanie podnosi w szczególności, że, stwierdzając w pkt 56 zdanie drugie zaskarżonego wyroku, iż nie wyjaśniła, w jaki sposób pierwsze sporne rozstrzygnięcie miałyby wpływać na użyteczność inwestycji dokonanych przez nią w Nürburgringu, Sąd pominął argumentację przedstawioną przez nią przed Sądem w pkt 32 jej repliki, zgodnie z którą inwestycje te stanowiły w istocie koszty utopione i były sprzeczne z celem, jakim było promowanie tradycyjnego sposobu wykorzystaniu toru Nürburgring i zapewnienie organizatorom imprez sportowych dostępu do niego na warunkach służących interesowi publicznemu, w celu sfinansowania, poprzez subsydiowanie skróśne, niezwiązanych ze sportami samochodowymi obiektów hotelowych i rekreacyjnych wybudowanych dzięki udzielonej sprzedającym pomocy.
- 28 Uważa ona, że, biorąc pod uwagę ścisły związek istniejący pomiędzy jej inwestycjami na torze Nürburgring a zarządzaniem nim w warunkach służących interesowi ogólnemu, jest ona tak związana z zarządzaniem tym torem, że zdobyła pozycję na rynku właściwym w zakresie zarządzania torami wyścigów samochodowych. Przypomina ona w tym względzie, że przed

Sądem zwróciła uwagę na fakt, iż tor Nürburgring stanowi naturalny monopol. Sąd pominął zaś fakt, że w przypadku funkcjonowania naturalnego monopolu może istnieć jedynie konkurencja potencjalna. Dlatego też inwestycje dokonane przez Ja zum Nürburgring są najbardziej bezpośrednim sposobem zdobycia pozycji rynkowej. Z tych samych względów zawarte w pkt 56 zdanie pierwsze zaskarżonego wyroku twierdzenie, zgodnie z którym skarżąca w pierwszej instancji nie twierdziła, że jej pozycja na rynku uległa w efekcie udzielenia pomocy sprzedającym, jest również nieprawdziwe.

- 29 W części drugiej zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie podnosi, że Sąd oparł się na błędnej wykładni art. 263 akapit czwarty TFUE, aby uznać w pkt 56 zaskarżonego wyroku, iż inwestycja realizowana w takim czy innym charakterze nie wystarczy, by stwierdzić, że inwestor jest obecny jako podmiot gospodarczy na rynku, na którym te inwestycje przysporzyły korzyści.
- 30 Komisja twierdzi, że zarzut pierwszy jest bezskuteczny, a w każdym razie – bezzasadny.

– Ocena Trybunału

- 31 Celem przeanalizowania łącznie dwóch części zarzutu pierwszego należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału podmioty inne niż adresaci decyzji mogą utrzymywać, iż decyzja ta dotyczy ich indywidualnie tylko wtedy, gdy ma ona wpływ na ich sytuację ze względu na szczególne dla nich cechy charakterystyczne lub na sytuację faktyczną, która odróżnia ich od wszelkich innych osób i w związku z tym indywidualizuje ich w sposób podobny jak adresata decyzji (wyroki: z dnia 15 lipca 1963 r., Plaumann/Komisja, 25/62, EU:C:1963:17, s. 223); z dnia 17 września 2015 r., Mory i in./Komisja, C-33/14 P, EU:C:2015:609, pkt 93; a także z dnia 15 lipca 2021 r., Deutsche Lufthansa/Komisja, C-453/19 P, EU:C:2021:608, pkt 33).
- 32 Jeżeli, tak jak w niniejszej sprawie, skarżący kwestionuje zasadność decyzji w sprawie oceny pomocy wydanej po zakończeniu formalnego postępowania wyjaśniającego, fakt, że może on zostać uznany za zainteresowaną stronę w rozumieniu art. 108 ust. 2 TFUE, nie wystarcza sam w sobie do stwierdzenia dopuszczalności skargi. Musi on zatem wykazać, że posiada status szczególny w rozumieniu orzecznictwa przypomnianego w poprzednim punkcie. Ma to miejsce w szczególności w przypadku, gdy pomoc będąca przedmiotem danej decyzji zmienia w istotny sposób pozycję skarżącego na rynku (zob. wyroki: z dnia 17 września 2015 r., Mory i in./Komisja, C-33/14 P, EU:C:2015:609, pkt 97; a także z dnia 15 lipca 2021 r., Deutsche Lufthansa/Komisja, C-453/19 P, EU:C:2021:608, pkt 37).
- 33 Należy podnieść, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, przypomnianym w pkt 48 zaskarżonego wyroku w dziedzinie pomocy państwa za podmioty, których decyzja Komisji kończąca formalne postępowanie wyjaśniające dotyczy indywidualnie, zostały uznane między innymi – poza przedsiębiorstwem będącym beneficjentem pomocy – przedsiębiorstwa z nim konkurujące, które odegrały aktywną rolę w ramach tego postępowania, o ile ich pozycja na rynku uległa istotnej zmianie wskutek środka pomocowego będącego przedmiotem zaskarżonej decyzji (zob. wyroki: z dnia 17 września 2015 r., Mory i in./Komisja, C-33/14 P, EU:C:2015:609, pkt 98; a także z dnia 15 lipca 2021 r., Deutsche Lufthansa/Komisja, C-453/19 P, EU:C:2021:608, pkt 38).
- 34 Sama zaś realizacja inwestycji w określony element infrastruktury nie oznacza, że dany inwestor prowadzi działalność na którymkolwiek rynku związanym z zarządzaniem tą infrastrukturą. Jest tak tym bardziej w przypadku, gdy takie inwestycje mają na celu wspieranie zarządzania tą

infrastrukturą przez różnego rodzaju podmioty gospodarcze w warunkach służących interesowi ogólnemu, tak jak miało to miejsce, zgodnie z twierdzeniami skarżącej w pierwszej instancji, w przypadku inwestycji, które miała ona zrealizować na torze Nürburgring.

- 35 Wynika stąd, że Sąd nie dopuścił się naruszenia prawa, uznając w istocie w pkt 56 zaskarżonego wyroku, iż podniesiona przez skarżącą w pierwszej instancji argumentacja dotycząca inwestycji zrealizowanych przez nią na torze Nürburgring nie wystarcza do tego, aby wykazać, że pierwsze sporne rozstrzygnięcie dotyczy jej indywidualnie w rozumieniu orzecznictwa przytoczonego w pkt 31 niniejszego wyroku. W konsekwencji drugą część zarzutu pierwszego należy oddalić jako bezzasadną.
- 36 W odniesieniu do pierwszej części zarzutu pierwszego, opartej zasadniczo na naruszeniu przez Sąd obowiązku uzasadnienia należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem nałożony na Sąd obowiązek uzasadnienia swych rozstrzygnięć, na podstawie art. 36 i art. 53 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości, nie obejmuje przedstawienia przezeń wyjaśnień, w których ustosunkowałby się on w sposób wyczerpujący do każdego z punktów rozumowania przedstawionych przez strony sporu. Uzasadnienie to może zatem być dorozumiane, pod warunkiem że pozwala zainteresowanym na poznanie powodów, dla których Sąd nie przychylił się do ich argumentów, a Trybunał dysponuje wystarczającymi elementami dla sprawowania kontroli (wyrok z dnia 9 września 2008 r., FIAMM i in./Rada i Komisja, C-120/06 P i C-121/06 P, EU:C:2008:476, pkt 96 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 37 Z pkt 56 zaskarżonego wyroku wynika zaś, w sposób jasny, a co najmniej dorozumiany, że Sąd uznał, iż podnoszona przez skarżącą w pierwszej instancji argumentacja dotycząca inwestycji, jakie miała ona zrealizować na torze Nürburgring, nie wystarcza do tego, aby wykazać, iż była ona obecna na rynku właściwym, ani, tym bardziej, że jej pozycja konkurencyjna na tym rynku została wskutek przyjęcia środka będącego przedmiotem pierwszej spornej decyzji istotnie zmieniona.
- 38 W konsekwencji część pierwszą zarzutu pierwszego należy oddalić jako bezzasadną, podobnie jak zarzut ten w całości.

W przedmiocie zarzutu drugiego

- 39 Zarzut drugi dotyczy pkt 69 zaskarżonego wyroku, w którym Sąd stwierdził, że w świetle ścisłych przesłanek ustanowionych w wyroku z dnia 13 grudnia 2005 r., Komisja/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, EU:C:2005:761, pkt 53–59), należy stwierdzić, że skarżąca w pierwszej instancji nie wykazała, iż w ramach formalnego postępowania wyjaśniającego poprzedzającego wydanie pierwszego spornego rozstrzygnięcia zajmowała pozycję negocjatora, wyraźnie określoną i ściśle związaną z samym przedmiotem tej decyzji, mogącą uzasadniać jej indywidualne oddziaływanie.

– Argumentacja stron

- 40 Wnosząca odwołanie podnosi, że Sąd uchybił obowiązkowi uzasadnienia oraz przeinaczył poddane jego ocenie okoliczności faktyczne i materiał dowodowy. Uważa ona, że wykazała przed Sądem, iż w postępowaniu administracyjnym, które zakończyło się przyjęciem pierwszego spornego rozstrzygnięcia, odegrała aktywną i swoistą rolę w zakresie dotyczącym zarządzania torem Nürburgring w interesie ogólnym. Jej pozycja negocjatora, wyraźnie określona i ściśle

związana z przedmiotem tej decyzji, jest porównywalna z pozycją Landbouwschap (podmiotu prawa publicznego ustanowionego w celu zapewnienia ochrony wspólnych interesów podmiotów gospodarczych z poszanowaniem interesu ogólnego, Niderlandy) w sprawie, w której wydano wyrok z dnia 2 lutego 1988 r., Kwekerij van der Kooy i in./Komisja (67/85, 68/85 i 70/85, EU:C:1988:38, pkt 20–24), a także Comité international de la rayonne et des fibres synthétiques (CIRFS) w sprawie, w której wydano wyrok z dnia 24 marca 1993 r., CIRFS i in./Komisja (C-313/90, EU:C:1993:111, pkt 29, 30).

- 41 Ja zum Nürburgring wynegocjowała bowiem z Komisją pomoc będącą przedmiotem pierwszego spornego rozstrzygnięcia w celu zagwarantowania swoim członkom w sposób zgodny z przepisami prawa rządzącymi tą pomocą i w interesie ogólnym zarządzania tym torem oraz zapewnienia, że realizowane inwestycje będą nadal przyczyniać się do osiągnięcia tego celu. Te okoliczności faktyczne charakteryzują wnoszącą odwołanie w stosunku do każdej innej osoby w taki sposób, że wystarcza to, aby przyznać jej legitymację procesową do zaskarżenia pierwszego spornego rozstrzygnięcia.
- 42 Sąd nie mógł zatem wykluczyć istnienia czynnej legitymacji procesowej skarżącej w pierwszej instancji, nie wyjaśniając przy tym, dlaczego, w świetle przedstawionych przez nią szczegółowych dowodów i argumentów, nie zostały spełnione przesłanki konieczne do przyznania jej takiej legitymacji. Zawarte w pkt 69 zaskarżonego wyroku odniesienie Sądu do ścisłych przesłanek ustanowionych w wyroku z dnia 13 grudnia 2005 r., Komisja/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, EU:C:2005:761, pkt 53–59) nie pozwala zrozumieć, jakie są przesłanki, które przeanalizował Sąd. Sąd dopuścił się zatem w swoim wyroku braku uzasadnienia lub uzasadnił go w niewystarczający sposób, co stanowi również naruszenie prawa do bycia wysłuchanym i prawa do skutecznej ochrony sądowej. Co więcej, uznając, że skarżąca w pierwszej instancji „nie wykazała”, iż w ramach formalnego postępowania wyjaśniającego poprzedzającego przyjęcie pierwszego spornego rozstrzygnięcia zajmowała pozycję negocjatora, nie wyjaśniając jednak, które z przedstawionych przez nią dowodów zostały zbadane, Sąd przeinaczył okoliczności faktyczne i materiał dowodowy.
- 43 Komisja uważa, że zarzut drugi jest bezzasadny i należy go oddalić.

– Ocena Trybunału

- 44 Z pkt 58 zaskarżonego wyroku wynika, że skarżąca w pierwszej instancji utrzymywała przed Sądem w szczególności, iż prowadziła negocjacje w celu obrony interesów niemieckich sportów samochodowych, w szczególności w zakresie odnowienia i rozreklamowania samochodowego toru wyścigowego Nürburgring oraz iż uczestniczyła w postępowaniu administracyjnym poprzedzającym wydanie pierwszego spornego rozstrzygnięcia, kierując skargę do Komisji oraz przekazując jej uwagi pisemne i materiał dowodowy.
- 45 W pkt 66 i 67 zaskarżonego wyroku Sąd przedstawił pokrótce rozważania, które doprowadziły Trybunał do uznania za dopuszczalne skarg w sprawach zakończonych wyrokami z dnia 2 lutego 1988 r., Kwekerij van der Kooy i in./Komisja (67/85, 68/85 i 70/85, EU:C:1988:38), a także z dnia 24 marca 1993 r., CIRFS i in./Komisja (C-313/90, EU:C:1993:111). Ponadto w pkt 68 tego wyroku Sąd stwierdził, powołując się na swoje własne orzecznictwo i orzecznictwo Trybunału, że fakt, iż stowarzyszenie zawodowe wniosło skargę, która zapoczątkowała formalne postępowanie wyjaśniające lub przedstawiło uwagi w jego toku, nie wystarcza, aby przyznać temu stowarzyszeniu szczególny status negocjatora.

- 46 Wreszcie, w pkt 69 zaskarżonego wyroku Sąd wspomniał o „ściślych przesłankach ustanowionych w wyroku z dnia 13 grudnia 2005 r., Komisja/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, EU:C:2005:761, pkt 53–59)”, w którym sam Trybunał przypomniał szczególne okoliczności spraw zakończonych wydaniem wyroków z dnia 2 lutego 1988 r., Kwekerij van der Kooy i in./Komisja (67/85, 68/85 i 70/85, EU:C:1988:38), a także z dnia 24 marca 1993 r., CIRFS i in./Komisja (C-313/90, EU:C:1993:111), i wyjaśnił, w jaki sposób okoliczności te różniły się od sytuacji, w której strona zainteresowana bierze jedynie czynny udział w postępowaniu, które prowadzi do wydania decyzji w sprawie pomocy państwa.
- 47 Powyższe orzecznictwo pozwala zrozumieć, dlaczego podniesiona przez skarżącą w pierwszej instancji argumentacja, przedstawiona pokrótce w pkt 58 zaskarżonego wyroku, nie wystarcza do przyznania jej statusu negocjatora w rozumieniu orzecznictwa przytoczonego w pkt 66–69 tego wyroku.
- 48 W związku z tym uzasadnienie przedstawione przez Sąd w pkt 65–69 zaskarżonego wyroku, choć stosunkowo zwięzłe, wystarczy, aby umożliwić zrozumienie powodów odrzucenia argumentacji przedstawionej na poparcie dopuszczalności żądania stwierdzenia nieważności pierwszego spornego rozstrzygnięcia, która to argumentacja oparta została na orzecznictwie wynikającym z wyroków: z dnia 2 lutego 1988 r., Kwekerij van der Kooy i in./Komisja (67/85, 68/85 i 70/85, EU:C:1988:38), a także z dnia 24 marca 1993 r., CIRFS i in./Komisja (C-313/90, EU:C:1993:111).
- 49 Jeśli chodzi o twierdzenie, że Sąd dopuścił się przeinaczenia okoliczności faktycznych i materiału dowodowego, to należy je odrzucić jako niedopuszczalne ze względu na to, że wnosząca odwołanie nie wskazała ani konkretnych dowodów, które Sąd miał przeinaczyć, ani też nie wyjaśniła, na czym miało polegać ich przeinaczenie (zob. podobnie postanowienie z dnia 1 lutego 2017 r., Vidmar i in./Komisja, C-240/16 P, EU:C:2017:89, pkt 26, 27).
- 50 W świetle powyższych uwag pierwszy zarzut odwołania należy oddalić jako bezzasadny.
- 51 Odwołanie należy zatem oddalić w zakresie, w jakim dotyczy ono uchylenia zaskarżonego wyroku w odniesieniu do oddalenia przez Sąd żądania stwierdzenia nieważności pierwszej spornej decyzji.

W przedmiocie pozostałych zarzutów dotyczących oddalenia przez Sąd żądania stwierdzenia nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia

W przedmiocie dopuszczalności skargi do Sądu

- 52 Nie wnosząc odwołania wzajemnego, Komisja wnosi do Trybunału o zbadanie dopuszczalności skargi w zakresie, w jakim dotyczyła ona stwierdzenia nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia, ponieważ jej zdaniem Sąd dopuścił się naruszenia prawa przy wykładni i stosowaniu pojęcia „zainteresowanej strony” w rozumieniu art. 108 ust. 2 i 3 TFUE oraz art. 1 lit. h) rozporządzenia nr 659/1999 i niesłusznie uznał, że skarżąca w pierwszej instancji może żądać przyznania jej tego statusu.
- 53 W tym względzie należy przypomnieć, że Trybunał, rozpoznając odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jest zobowiązany do wypowiedzenia się, w razie potrzeby z urzędu, w przedmiocie bezwzględnej przeszkody procesowej dotyczącej naruszenia przesłanek dopuszczalności skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej przez

jednostkę na podstawie art. 263 akapit czwarty TFUE (zob. podobnie wyrok z dnia 29 lipca 2019 r., Bayerische Motoren Werke i Freistaat Sachsen/Komisja, C-654/17 P, EU:C:2019:634, pkt 44 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 54 Z pkt 84–89 zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd orzekł w istocie, iż skarżąca w pierwszej instancji miała prawo żądać stwierdzenia nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia, występując jako zainteresowana strona i w celu zapewnienia ochrony uprawnień proceduralnych wywodzonych przez nią z art. 108 ust. 2 TFUE i art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999.
- 55 W pierwszej kolejności Komisja podnosi, że Sąd dokonał fragmentarycznej tylko wykładni orzecznictwa Trybunału w tej dziedzinie i pominął fakt, że status zainteresowanej strony zakłada istnienie stosunku konkurencji.
- 56 Argument ten należy jednak oddalić. Pojęcie „zainteresowanej strony” zostało bowiem zdefiniowane w art. 1 lit. h) rozporządzenia nr 659/1999 jako „którekolwiek państwo członkowskie oraz jakiekolwiek osoby, przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw, na których interesy może mieć wpływ przyznanie pomocy, w szczególności beneficjentów pomocy, konkurujące ze sobą przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia handlowe [zawodowe]”. Przepis ten powtarza definicję „zainteresowanej strony” w rozumieniu art. 108 ust. 2 TFUE w przyjętej przez Trybunał wykładni (zob. wyrok z dnia 2 kwietnia 1998 r., Komisja/Sytraval i Brink’s France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 57 Jak zaś zauważył rzecznik generalny w pkt 30 opinii, o ile przedsiębiorstwo konkurencyjne wobec beneficjenta pomocy niewątpliwie jest „zainteresowaną stroną” w rozumieniu art. 108 ust. 2 TFUE, o tyle podmiot, który nie konkuruje z beneficjentem pomocy, może zostać uznany za „zainteresowaną stronę”, pod warunkiem że wykaze, iż jego interesy mogłyby zostać naruszone przez przyznanie tej pomocy. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału wymaga to wykazania, że ta pomoc może mieć konkretny wpływ na jego sytuację (zob. wyroki: z dnia 24 maja 2011 r., Komisja/Kronoply i Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, pkt 65; a także z dnia 27 października 2011 r., Austria/Scheucher-Fleisch i in., C-47/10 P, EU:C:2011:698, pkt 132).
- 58 Należy zatem oddalić argument Komisji, zgodnie z którym z wyroków: z dnia 9 lipca 2009 r., 3F/Komisja (C-319/07 P, EU:C:2009:435); z dnia 24 maja 2011 r., Komisja/Kronoply i Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341); a także z dnia 6 listopada 2018 r., Scuola Elementare Maria Montessori/Komisja, Komisja/Scuola Elementare Maria Montessori i Komisja/Ferracci (od C-622/16 P do C-624/16 P, EU:C:2018:873) wynika, że status zainteresowanej strony zakłada istnienie stosunku konkurencji.
- 59 Jak bowiem wynika z pkt 104 wyroku z dnia 9 lipca 2009 r., 3F/Komisja (C-319/07 P, EU:C:2009:435), Trybunał przyznał związkowi zawodowemu pracowników najemnych status zainteresowanej strony na podstawie ewentualnego naruszenia, w drodze środków rozpatrywanych w tej sprawie, interesów tego związku oraz interesów jego członków w trakcie negocjacji zbiorowych.
- 60 Jeśli chodzi o wyrok z dnia 24 maja 2011 r., Komisja/Kronoply i Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, pkt 64), Trybunał nie oparł swojej analizy na stosunku konkurencji między beneficjentem pomocy a przedsiębiorstwem będącym stroną wnoszącą odwołanie w tej sprawie, lecz oparł się na okoliczności polegającej na tym, że to drugie przedsiębiorstwo miało w swym procesie produkcyjnym zapotrzebowanie na ten sam surowiec co ów beneficjent.

- 61 Wreszcie wyrok z dnia 6 listopada 2018 r., Scuola Elementare Maria Montessori/Komisja, Komisja/Scuola Elementare Maria Montessori i Komisja/Ferracci (od C-622/16 P do C-624/16 P, EU:C:2018:873, pkt 43), na który powołuje się Komisja, jest pozbawiony znaczenia. W pkt 43 tego wyroku chodziło bowiem nie o status zainteresowanej strony osoby lub przedsiębiorstwa, lecz o ewentualne bezpośrednie naruszenie, w świetle decyzji Komisji pozostającej bez wpływu na skutki środków krajowych ustanawiających program pomocy, sytuacji prawnej podmiotu składającego skargę do Komisji, który twierdzi, że środki te stawiają go w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej.
- 62 W drugiej kolejności Komisja podnosi, że potwierdzenie przez Sąd, że stronie skarżącej w pierwszej instancji przysługuje status strony zainteresowanej, opiera się, jak wynika z pkt 88 zaskarżonego wyroku, na tym, że potencjalnie dysponuje ona istotnymi informacjami. Zaś okoliczność, że dana osoba dysponuje informacjami, które mogą mieć znaczenie w trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego w przedmiocie danego środka w kontekście ustalenia, czy stanowi on bezprawnie przyznaną pomoc państwa, nie wystarcza sama w sobie do uznania, że stanowi on taką pomoc.
- 63 Niewątpliwie w pkt 86 zaskarżonego wyroku Sąd odniósł się do statusu skarżącej w pierwszej instancji „jako stowarzyszenia, którego celem jest odnowienie i reklama samochodowego toru wyścigowego w Nürburgring oraz wspieranie zbiorowych interesów swoich członków, z których kilku organizuje wydarzenia sportowe na wspomnianym torze, mogły zostać rzeczywiście naruszone w wyniku przyznania pomocy, która zdaniem skarżącej powinna była zostać stwierdzona w drugiej zaskarżonej decyzji [drugim spornym rozstrzygnięciu], ponieważ postępowanie przetargowe nie było otwarte, przejrzyste, niedyskryminacyjne i bezwarunkowe i nie doprowadziło do sprzedaży aktywów Nürburgring na rzecz Capricornu po cenie rynkowej”.
- 64 Niemniej jednak z pkt 88 zaskarżonego wyroku wynika, że, w celu przyznania skarżącej w pierwszej instancji statusu „strony zainteresowanej” w rozumieniu art. 1 lit. h) rozporządzenia nr 659/1999 Sąd ostatecznie oparł się na okoliczności polegającej na tym, iż „nie można wykluczyć, że skarżąca, mając na względzie jej cel, który dotyczy właśnie odnowienia i reklamy samochodowego toru wyścigowego w Nürburgringu oraz, ze względu na to, iż brała udział w pierwszym etapie postępowania przetargowego i zgromadziła w tym zakresie wiele informacji dotyczących aktywów Nürburgringu, może przedstawić Komisji w ramach formalnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 108 ust. 2 TFUE uwagi, które Komisja będzie mogła wziąć pod uwagę przy dokonywaniu swej oceny otwartego, przejrzystego, niedyskryminacyjnego i bezwarunkowego postępowania przetargowego i kwestii, czy aktywa Nürburgringu zostały w tych ramach zbyte po cenie rynkowej”.
- 65 Jak zaś wskazał w istocie rzecznik generalny w pkt 33 i 34 opinii, fakt, że dany podmiot dysponuje informacjami, które mogą mieć znaczenie w ramach formalnego postępowania wyjaśniającego w sprawie pomocy państwa, nie oznacza, że interesy tego podmiotu mogłyby zostać naruszone przez przyznanie pomocy i zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 57 niniejszego wyroku wymaga to wykazania, że dany środek może mieć konkretny wpływ na jego sytuację. W związku z tym samo posiadanie istotnych informacji nie wystarcza do tego, by uznać ten podmiot za zainteresowaną stronę.
- 66 Z akt sprawy w pierwszej instancji przekazanych Trybunałowi zgodnie z art. 167 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem wynika jednak, że skarżąca w pierwszej instancji podniosła przed Sądem w szczególności, iż jest stowarzyszeniem broniącym interesów całego niemieckiego sportu samochodowego w odniesieniu do toru Nürburgring, że jego podstawowym celem jest

zapewnienie zarządzania tym torem na warunkach gospodarczych ukierunkowanych na interes ogólny w taki sposób, aby zapewnić dostęp do tego toru również osobom uprawiającym sport amatorsko oraz że Capricorn realizował koncepcję mającą na celu maksymalizację zysków, niezgodną z celami skarżącej w pierwszej instancji.

- 67 W świetle tych argumentów, które nie zostały zakwestionowane przez Komisję, należy przyznać, że pomoc, jaka miała zostać przyznana Capricornowi w związku z nabyciem Nürburgringu mogłaby naruszać interesy wnoszącej odwołanie i jej członków, tak że należy ją uznać za „zainteresowaną stronę” w rozumieniu art. 1 lit. h) rozporządzenia nr 659/1999.
- 68 Należy zatem uznać, że skarga o stwierdzenie nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia jest dopuszczalna.

W przedmiocie zarzutu trzeciego

- 69 W zarzucie trzecim wnosząca odwołanie kwestionuje pkt 83 zaskarżonego wyroku, w którym Sąd uznał, że ona sama lub jeden z jej członków nie mogą, z tych samych powodów co te wskazane w odniesieniu do pierwszego spornego rozstrzygnięcia, zostać uznane za podmioty, których drugie sporne rozstrzygnięcie dotyczy indywidualnie.
- 70 Zarzut ten dotyczy tych fragmentów uzasadnienia zaskarżonego wyroku, które stanowią konieczne wsparcie jego sentencji. Jak wynika bowiem z pkt 93 zaskarżonego wyroku, Sąd rozstrzygnął, że dopuszczalne było zażądanie przez skarżącą w pierwszej instancji stwierdzenia nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia, i, jak wynika z pkt 68 niniejszego wyroku, wniosku tego nie należy podważać.
- 71 W konsekwencji trzeci zarzut odwołania należy oddalić jako bezskuteczny.

W przedmiocie zarzutu czwartego

- 72 Czwarty zarzut odwołania składa się z pięciu części. Najpierw należy przeanalizować części drugą, czwartą i piątą tego zarzutu.

– Argumentacja stron

- 73 W części drugiej zarzutu czwartego wnosząca odwołanie podnosi, że w pkt 152–156 zaskarżonego wyroku Sąd przeinaczył pismo Deutsche Bank AG z dnia 10 marca 2014 r., które zostało przedstawione w celu wsparcia oferty Capricorna, uznając, że nie należało uznawać, iż Komisja miała wątpliwości co do wiążącego charakteru tego pisma. Wnosząca odwołanie przypomina, że przed Sądem zwróciła uwagę na fakt, iż pismo to zawiera na ostatniej stronie „ważną informację”, z której wynikało, że zawarte w nim warunki nie zostały sformułowane tak, by stanowić podstawę prawnie wiążących zobowiązań. Inne fragmenty tej samej uwagi potwierdzają tę ocenę. Zdaniem wnoszącej odwołanie, gdyby Sąd nie przeinaczył pisma Deutsche Bank z dnia 10 marca 2014 r., powinien był stwierdzić, że bank ten nie uważał się za związany tym pismem.

- 74 W ramach czwartej części zarzutu czwartego wnosząca odwołanie podnosi, że stwierdzenie Sądu zawarte w pkt 166 zaskarżonego wyroku, zgodnie z którym okoliczności faktyczne zaistniałe po dniu 11 marca 2014 r. były bez znaczenia dla analizy kwestii, czy pomoc mogła zostać przyznana Capricornowi w ramach postępowania przetargowego, świadczy o naruszeniu prawa i przeinaczeniu dowodów przez Sąd, a ponadto jest niewystarczająco uzasadnione.
- 75 Zdaniem wnoszącej odwołanie Komisja dysponowała przy wydawaniu drugiego spornego rozstrzygnięcia szczegółowymi informacjami i poszlakami świadczącymi o tym, że Capricornowi została przysporzona nieuzasadniona korzyść w ramach nieprzejrzystego i dyskryminującego postępowania przetargowego, które zakończyło się przyznaniem mu aktywów Nürburgringu pomimo braku wypłacalności. Informacje te powinny były skłonić Komisję do wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, i to, wbrew temu, co stwierdził Sąd w pkt 167 zaskarżonego wyroku, nawet w braku skierowania przez skarżącą do Komisji nowej skargi.
- 76 Wreszcie, w części piątej zarzutu czwartego wnosząca odwołanie kwestionuje pkt 173–176 zaskarżonego wyroku, w których Sąd oddalił argumenty przedstawione przez nią w pierwszej instancji i przedstawione pokrótce w pkt 170 i 171 tego wyroku. Zdaniem wnoszącej odwołanie Sąd ograniczył się do przedstawienia pokrótce jej argumentacji w pkt 170 zaskarżonego wyroku, nie analizując jej ani nie przedstawiając uzasadnienia jej oddalenia. To samo dotyczy argumentacji w przedmiocie umowy najmu dotyczącej aktywów Nürburgringu, o której mowa w pkt 171 zaskarżonego wyroku. Sąd ograniczył się do wskazania, że czynsz był uiszczany na rzecz niezależnej od sprzedających spółki i że cena sprzedaży aktywów Nürburgringu została obniżona o kwotę czynszu, co należało zaliczyć na poczet tej ceny do dnia, w którym doszło do sprzedaży. Sąd orzekł jedynie, nie przedstawiając dalszych wyjaśnień, że Komisja nie powinna była mieć wątpliwości co do istnienia nieuzasadnionej korzyści, co stanowi przeinaczenie dowodów przedstawionych przez skarżącą w pierwszej instancji i świadczy o naruszeniu prawa przy stosowaniu art. 107 i art. 108 ust. 3 TFUE.
- 77 Komisja uważa przede wszystkim, że część druga zarzutu czwartego jest bez znaczenia dla sprawy. Jej zdaniem stwierdzenia zawarte w pkt 152, 154 i 155 zaskarżonego wyroku, które nie zostały zakwestionowane przez wnoszącą odwołanie, wystarczają, aby poprzeć rozważania Sądu dotyczące okoliczności polegającej na tym, że nie wydaje się, aby Komisja miała wątpliwości co do wiążącego charakteru pisma Deutsche Bank z dnia 10 marca 2014 r., przy założeniu, że w pkt 153 tego wyroku doszło do przeinaczenia przez Sąd okoliczności faktycznych.
- 78 W każdym razie jej zdaniem część druga zarzutu czwartego jest bezzasadna. W piśmie Deutsche Bank z dnia 10 marca 2014 r. wielokrotnie użyto terminu „zobowiązanie”. W rzeczywistości wnosząca odwołanie kwestionuje jedynie dokonaną przez Sąd wykładnię tego pojęcia w kontekście innych złożonych w tym samym piśmie oświadczeń. Kwestia ta jest objęta jednak dokonywaną przez Sąd niezależną oceną okoliczności faktycznych, która obejmuje również wykładnię umów zawartych na podstawie prawa krajowego.
- 79 Jeśli chodzi o czwartą część zarzutu czwartego, Komisja uważa, że wynika ona z błędnego zrozumienia pkt 165–169 zaskarżonego wyroku. Sąd udzielił w nim odpowiedzi przeczącej na pytanie, czy podniesione przez skarżącą w pierwszej instancji twierdzenie, przedstawione pokrótce w pkt 163 tego wyroku, zgodnie z którym w dniu 13 sierpnia 2014 r. Capricorn został w ramach nieprzejrzystej procedury odsprzedaży aktywów Nürburgringu zastąpiony przez dalszego nabywcę, powinno zostać zbadane w drugim spornym rozstrzygnięciu. Zdaniem Komisji odpowiedź ta jest prawidłowa, ponieważ okoliczności zaistniałe po sprzedaży aktywów Nürburgringu pozostają bez znaczenia dla oceny kwestii, czy syndyk masy upadłościowej

Nürburgring działał przy tej sprzedaży jak inwestor działający w warunkach gospodarki rynkowej. Tymczasem taki inwestor nie mógłby wziąć pod uwagę okoliczności faktycznych takich jak te, na które powołuje się wnosząca odwołanie, które miały miejsce dopiero po zawarciu umowy sprzedaży. Nawet gdyby Komisja dysponowała w chwili wydania drugiego spornego rozstrzygnięcia informacjami, na które powołuje się wnosząca odwołanie w swojej argumentacji, informacje te byłyby pozbawione znaczenia z punktu widzenia zastosowania zasady sprzedawcy działającego w warunkach gospodarki rynkowej do umowy sprzedaży zawartej w dniu 11 marca 2014 r. między zarządcą Nürburgring a Capricornem.

- 80 Wreszcie, w odpowiedzi na piątą część zarzutu czwartego Komisja utrzymuje, że za pomocą argumentacji wnoszącej odwołanie, przedstawionej pokrótce w pkt 170 i 171 zaskarżonego wyroku, nie można podważyć poszanowania kryterium sprzedawcy działającego w warunkach gospodarki rynkowej. W szczególności argumenty przedstawione pokrótce w pkt 170 tego wyroku dotyczą wydarzeń, do których doszło po zawarciu wspomnianej umowy sprzedaży. To samo dotyczy argumentacji w przedmiocie umowy, o której mowa w pkt 171 zaskarżonego wyroku. W pkt 173–174 tego wyroku Sąd przedstawił w celu oddalenia tych argumentów zwięzłe, lecz jasne uzasadnienie. Logiczne było odesłanie przez Sąd do pkt 138–158 zaskarżonego wyroku, ponieważ Sąd stwierdził w nich, że cena sprzedaży aktywów Nürburgringu została ustalona w ramach otwartego i przejrzystego postępowania przetargowego oraz że nie istniały żadne wątpliwości co do finansowania wybranej oferty. Co się tyczy przedstawionego przez wnoszącą odwołanie argumentu dotyczącego przeinaczenia dowodów, nie można zrozumieć, na jakiej podstawie podnoszone jest to twierdzenie, tym bardziej że wnosząca odwołanie sama przyznała, iż Sąd w pkt 170 i 171 zaskarżonego wyroku prawidłowo podsumował jej argumentację.

– Ocena Trybunału

- 81 Na wstępie należy wyjaśnić, że, wbrew temu, co twierdzi Komisja, druga część zarzutu czwartego dotyczy nie tylko pkt 153 zaskarżonego wyroku, ale również pkt 152 i 154–156 tego wyroku. W związku z tym nie można go odrzucić jako bezskutecznego.
- 82 W celu przeanalizowania tej części zarzutu należy przypomnieć, że – jak wynika z pkt 151 zaskarżonego wyroku – inwestorom zainteresowanym nabyciem aktywów Nürburgringu wyjaśniono, iż zostali w szczególności wybrani w świetle prawdopodobieństwa zawarcia transakcji. Jednym z czynników, które należało wziąć pod uwagę w tym względzie, było zabezpieczenie finansowania ich oferty, potwierdzone potwierdzeniem tego finansowania wydanym przez ich partnerów finansowych.
- 83 Z motywów 50, 273 i 278 decyzji końcowej wynika, że Komisja uznała, iż finansowanie oferty Capricorna było zapewnione, ponieważ spółka ta przedstawiła mające wiążący charakter pismo Deutsche Bank z dnia 10 marca 2014 r.
- 84 W pkt 152–155 zaskarżonego wyroku Sąd zbadał, czy analiza przeprowadzona przez Komisję, załączona do analizy władz niemieckich, mogła posłużyć wykluczeniu istnienia wątpliwości co do wiążącego charakteru tego pisma, i w pkt 156 tego wyroku doszedł do wniosku, że rzeczywiście tak było.
- 85 Należy zatem zbadać, czy – jak podnosi wnosząca odwołanie – w ramach tego badania Sąd przeinaczył treść tego pisma.

- 86 W tym względzie należy przypomnieć, że przeinaczenie dowodów występuje wówczas, gdy – bez potrzeby przeprowadzania nowych dowodów – ocena dowodów istniejących okazuje się być oczywiście błędna (zob. wyroki: z dnia 18 stycznia 2007 r., PKK i KNK/Rada, C-229/05 P, EU:C:2007:32, pkt 37, a także z dnia 18 lipca 2007 r., Industrias Químicas del Vallés/Komisja, C-326/05 P, EU:C:2007:443, pkt 60).
- 87 W niniejszym przypadku z przedstawionego przez Komisję przed Sądem pisma Deutsche Bank z dnia 10 marca 2014 r. znajdującego się w aktach sprawy w pierwszej instancji wynika bowiem, że na jego pierwszej stronie zostało jasno wskazane, że „zobowiązanie” zawarte w tym piśmie jest uzależnione od spełnienia warunków określonych w szczególności w „liście warunków” załączonej do wspomnianego pisma jako załącznik A.
- 88 Jak bowiem słusznie podnosi wnosząca odwołanie, załącznik ten zawierał zaś na ostatniej stronie „ważną informację”, z której wynikało wyrażenie, że „[n]iniejsza lista warunków [term sheet] służy wyłącznie na potrzeby dyskusji i nie ma na celu stworzenia jakiegokolwiek prawnie wiążącego zobowiązania między nami [...] W związku z tym bank nie ponosi odpowiedzialności za jakiekolwiek bezpośrednie, następne lub też innego rodzaju straty wynikające z polegania na tym [właśnie] piśmie”.
- 89 Z informacji tych w sposób oczywisty wynika, że pismo Deutsche Bank z dnia 10 marca 2014 r. nie miało za cel ustanawiać spoczywającego na banku, który je wydał, wiążącego obowiązku finansowania Capricorna.
- 90 Wniosek ten znajduje zresztą potwierdzenie w informacji znajdującej się w pkt 9 na stronie 5 tego pisma, zatytułowanej „Prawo właściwe i jurysdykcja”, który odnosi się do „jakiegokolwiek ewentualnego zobowiązania pozaumownego” wynikającego z rzeczonego pisma, nie wspominając przy tym o zobowiązaniach umownych, a to właśnie dlatego, że nie miało ono za cel zaciągania takich zobowiązań.
- 91 Nie ma w tym względzie znaczenia, że – jak wskazał Sąd w pkt 152 i 153 zaskarżonego wyroku – w tym samym piśmie wskazano, iż Deutsche Bank jest „skłonny udzielić” Capricornowi pożyczki w wysokości 45 mln EUR i że wielokrotnie powoływane jest w nim „zobowiązanie” podjęte przez Deutsche Bank wobec Capricorna, ponieważ z informacji przytoczonych w pkt 88 niniejszego wyroku wyraźnie wynika, że to „zobowiązanie” nie ustanawiało wiążącego obowiązku finansowania Capricorna w zakresie większym niż wcześniejsze pisma Deutsche Bank, wskazane przez Sąd w pkt 154 zaskarżonego wyroku. Wniosku tego nie podważa okoliczność polegająca na tym, że brak wiążącego charakteru pisma Deutsche Bank z dnia 10 marca 2014 r. został wspomniany za pomocą innych sformułowań niż w pismach późniejszych.
- 92 Wynika z tego, że – jak podnosi wnosząca odwołanie w drugiej części zarzutu czwartego – Sąd przeinaczył treść pisma Deutsche Bank z dnia 10 marca 2014 r. i że w związku z tym ta część zarzutu jest zasadna.
- 93 W ramach części czwartej zarzutu czwartego wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi w istocie naruszenie prawa ze względu na oddalenie w pkt 166 zaskarżonego wyroku jej argumentów przedstawionych pokrótce w pkt 162 i 163 tego wyroku.
- 94 Jak wskazał rzecznik generalny w pkt 108 opinii, powód przedstawiony przez skarżącą w pierwszej instancji opierał się w istocie na okoliczności, iż po zawarciu pierwszej umowy sprzedaży aktywów Nürburgringa Capricornowi w dniu 11 marca 2014 r. kupujący i sprzedający zawarli umowę

dotyczącą gwarancji zapłaty rat ceny sprzedaży, przewidującą możliwość, że w przypadku dalszego braku zapłaty drugiej raty ceny sprzedaży aktywa powinny zostać odsprzedane, co faktycznie miało miejsce.

- 95 W pkt 166 zaskarżonego wyroku Sąd przypomniał, że pomoc, która zdaniem skarżącej w pierwszej instancji powinna była zostać stwierdzona przez Komisję w drugim spornym rozstrzygnięciu, została przyznana Capricornowi w dniu 11 marca 2014 r., czyli w dniu sprzedaży tych aktywów temu przedsiębiorstwu po cenie, która miała być niższa od ceny rynkowej. Sąd wywnioskował na tej podstawie, że okoliczności faktyczne zaistniałe po tej dacie były bez znaczenia dla analizy kwestii, czy mogło dojść do udzielenia tej pomocy Capricornowi w ramach postępowania przetargowego. W pkt 167 zaskarżonego wyroku Sąd dodał, że gdyby skarżąca w pierwszej instancji chciała, aby Komisja zbadała również istnienie nowej pomocy, wynikającej z rzekomego kontynuowania procesu sprzedaży, powinna była złożyć nową skargę w tym względzie.
- 96 W tym względzie prawdą jest, że, gdyby należało uznać, iż Capricornowi została przyznana pomoc odpowiadająca różnicy między ceną rynkową aktywów Nürburgringu a ceną ich nabycia przez Capricorna w ramach postępowania przetargowego, które nie spełniało wymogów otwartości i przejrzystości oraz nie było bezwarunkowe i niedyskryminacyjne, datą przyznania Capricornowi takiej pomocy byłby dzień 11 marca 2014 r., czyli dzień przyznania tych aktywów Capricornowi i podpisania umowy ich sprzedaży.
- 97 Jednakże, wbrew temu, co stwierdził Sąd w pkt 166 zaskarżonego wyroku, nie oznacza to, że okoliczności faktyczne zaistniałe po tej dacie były z definicji pozbawione wszelkiego znaczenia dla oceny kwestii, czy taka pomoc została rzeczywiście przyznana.
- 98 Należy bowiem przypomnieć, że zgodność z prawem decyzji w sprawie pomocy państwa powinna być oceniana na podstawie informacji, którymi Komisja mogła dysponować w momencie jej wydania (zob. podobnie wyrok z dnia 20 września 2017 r., Komisja/Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, pkt 70 i przytoczone tam orzecznictwo). Jak zauważył w istocie rzecznik generalny w pkt 102 i 103 swej opinii, wstępny etap postępowania wyjaśniającego w dziedzinie pomocy państwa kończy się w chwili wydania przez Komisję jednej z decyzji, o których mowa w art. 4 rozporządzenia nr 659/1999, choć nie można wykluczyć pojawienia się nowych elementów analizy po zakończeniu postępowania przetargowego, lecz przed wydaniem odpowiedniej decyzji Komisji.
- 99 W szczególności, jak wynika z pkt 82 i 83 niniejszego wyroku, okoliczność, że finansowanie oferty Capricorna zostało zapewnione, była przynajmniej jednym z czynników uzasadniających przydzielenie jej aktywów Nürburgringu.
- 100 Tymczasem podnoszone przez wnoszącą odwołanie okoliczności, przedstawione pokrótce w pkt 94 niniejszego wyroku, jakkolwiek późniejsze niż przydzielenie Capricornowi aktywów Nürburgringu, gdyby okazały się prawdziwe, mogłyby budzić wątpliwości co do zasadności wniosku wyciągniętego przez podmioty odpowiedzialne za postępowanie przetargowe, zgodnie z którym finansowanie oferty Capricorna było zapewnione, a tym samym – co do przejrzystego i niedyskryminującego charakteru tego postępowania, przy czym należy przypomnieć, że – jak wynika z pkt 157 zaskarżonego wyroku – druga oferta została wykluczona ze względu na nieprzedstawienie dowodu na jej finansowanie.

- 101 Powstaje bowiem pytanie, dlaczego, jeśli Capricorn miał zagwarantowane finansowanie swojej oferty, musiał renegotjować zapłatę ceny sprzedaży w ratach i ostatecznie nie mógł zapłacić drugiej raty, co doprowadziło do odsprzedaży aktywów Nürburgringu.
- 102 Wynika z tego, że, wykluczając znaczenie okoliczności faktycznych podnoszonych przez wnoszącą odwołanie i przedstawionych pokrótce w pkt 94 niniejszego wyroku z tego tylko powodu, że zaistniały one już po sprzedaży aktywów Nürburgringu Capricornowi, Sąd naruszył prawo. W konsekwencji część czwarta zarzutu czwartego jest zasadna.
- 103 Wreszcie, w piątej części zarzutu czwartego wnosząca odwołanie podnosi w istocie, że oddalenie przez Sąd w pkt 173–176 zaskarżonego wyroku jej argumentów, przedstawionych pokrótce w pkt 170 i 171 tego wyroku, jest dotknięte brakiem uzasadnienia lub jest uzasadnione w niewystarczającym stopniu.
- 104 Należy zaznaczyć w tym względzie, że w pkt 170 zaskarżonego wyroku Sąd przedstawił pokrótce cztery argumenty przedstawione przez skarżącą w pierwszej instancji w ramach części trzeciej zarzutu trzeciego jej skargi. Zdaniem Sądu argumenty te zmierzały do tego, aby za ich pomocą wykazać, że zarówno cena zakupu aktywów Nürburgringu przez Capricorna, jak i sposób płatności tej ceny zawierały elementy pomocy, ponieważ, po pierwsze, 6 mln EUR wynikających z eksploatacyjnej nadwyżki brutto zarządcy Nürburgringu zostało zaliczonych do ceny sprzedaży, podczas gdy zarządca ten wskazał w 2013 r., że jego oczekiwane zyski z aktywów Nürburgringu są zerowe, po drugie, została odroczone zapłata drugiej raty ceny sprzedaży, po trzecie, nie pobrano przewidzianej w umowie zakupu w przypadku braku zapłaty kary w wysokości 25 mln EUR, i, po czwarte, aktywa Nürburgringu przeniesiono na dalszego nabywcę w ramach nieprzejrzystego postępowania.
- 105 W pkt 171 tego wyroku Sąd przedstawił pokrótce podniesiony przez skarżącą w pierwszej instancji w tym samym kontekście dodatkowy argument, zgodnie z którym umowa, na podstawie której aktywa Nürburgringu zostały oddane Capricornowi w dzierżawę na okres biegnący od dnia 1 stycznia 2015 r., w celu uregulowania sytuacji przejściowej odpowiadającej ewentualnemu spełnieniu warunku, od którego uzależniona jest sprzedaż aktywów Nürburgringu Capricornowi, a mianowicie wydania przez Komisję decyzji wykluczającej wszelkie ryzyko, iż nabywca wspomnianych aktywów mógłby być zobowiązany do zwrotu pomocy dla sprzedających, nie była sama przedmiotem otwartego, przejrzystego, niedyskryminacyjnego i bezwarunkowego postępowania przetargowego, skutkiem czego czynsze z tej umowy dzierżawy nie odpowiadają cenie rynkowej i zawierają nowe elementy pomocy. Pomiędzy sprzedającymi a Capricornem zostało uzgodnione, iż czynsze z tytułu tej dzierżawy aż do dnia, w którym doszłoby do sprzedaży, będą zaliczane na poczet ceny sprzedaży aktywów Nürburgringu.
- 106 Ustosunkowując się do tych argumentów, Sąd ograniczył się do stwierdzenia w pkt 173 zaskarżonego wyroku, że „[z] powodów przedstawionych w pkt 138–158 [tego wyroku] nie można uznać, że Komisja powinna była powziąć wątpliwości co do przejrzystego i niedyskryminującego charakteru postępowania przetargowego”. W pkt 174 tego wyroku dodał on również, iż z tych samych powodów wynika również, że „analiza przeprowadzona przez Komisję, która zakończyła się wydaniem drugiej zaskarżonej decyzji, mogła wykluczyć wystąpienie wątpliwości co do istnienia korzyści przysporzonej nabywcy w ramach umowy dzierżawy dotyczącej aktywów Nürburgringu lub innych sposobów zapłaty ceny sprzedaży omawianych aktywów”.

- 107 Jak zaś zauważył rzecznik generalny w pkt 115 opinii, wbrew wymogom ustanowionym w orzecznictwie przytoczonym w pkt 36 niniejszego wyroku, takie uzasadnienie nie odpowiada, choćby w sposób dorozumiany, na podniesione przez skarżącą w pierwszej instancji argumenty, przedstawione pokrótce w pkt 170 i 171 zaskarżonego wyroku, i nie pozwala na zrozumienie rozumowania Sądu, zaś stronom zainteresowanym na poznanie motywów wydanego rozstrzygnięcia, a Trybunałowi na przeprowadzenie jego kontroli sądowej.
- 108 Uzasadnienie przedstawione w pkt 138–158 zaskarżonego wyroku, do którego Sąd odesłał w pkt 173 tego wyroku, dotyczy bowiem, po pierwsze, nieprzejrzystego i dyskryminującego charakteru postępowania przetargowego, w szczególności ze względu na brak przejrzystości danych finansowych, brak przejrzystości oraz dyskryminujący charakter kryteriów oceny i sposób ich zastosowania, a także kontynuowanie procesu sprzedaży po przeniesieniu aktywów Nürburgringu na Capricorna, i, po drugie, kwestii finansowania oferty tej ostatniej spółki. Nie pozwalają one zatem zrozumieć, dlaczego podniesione przez skarżącą w pierwszej instancji argumenty streszczone w pkt 170 i 171 wspomnianego wyroku zostały oddalone.
- 109 W konsekwencji należy stwierdzić, że zaskarżony wyrok jest dotknięty brakiem uzasadnienia w zakresie dotyczącym oddalenia przez Sąd tych argumentów. Z powyższego wynika, że część piąta zarzutu czwartego jest zasadna.
- 110 W tych okolicznościach, bez konieczności przeprowadzania analizy części pierwszej i trzeciej zarzutu czwartego, podobnie jak zarzutu piątego, należy uwzględnić odwołanie i uchylić zaskarżony wyrok w zakresie, w jakim Sąd oddalił w nim żądanie stwierdzenia nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia.

W przedmiocie skargi do Sądu

- 111 Zgodnie z art. 61 akapit pierwszy zdanie drugie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w przypadku uchylenia orzeczenia Sądu Trybunał może wydać ostateczne orzeczenie w sprawie, jeśli stan postępowania na to pozwala.
- 112 W niniejszym wypadku, mając na względzie w szczególności okoliczność polegającą na tym, że skarga o stwierdzenie nieważności złożona przez skarżącą w pierwszej instancji w sprawie T-373/15 jest oparta na zarzutach, co do których przeprowadzono kontradiktoryjną debatę przed Sądem i których rozpatrzenie nie wymaga zarządzenia żadnego dodatkowego środka organizacji postępowania lub środka dowodowego, Trybunał jest zdania, że stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w przedmiocie skargi i że należy wydać orzeczenie ostateczne w sprawie (zob. podobnie wyrok z dnia 8 września 2020 r., Komisja i Rada/Carreras Sequeros i in., C-119/19 P i C-126/19 P, EU:C:2020:676, pkt 130), w granicach zawisłego przed nim sporu, a mianowicie żądania stwierdzenia nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia (zob. podobnie wyrok z dnia 1 lipca 2008 r., Chronopost i La Poste/UFEX i in., C-341/06 P i C-342/06 P, EU:C:2008:375, pkt 134).
- 113 Należy przypomnieć, że drugie sporne rozstrzygnięcie jest decyzją o niewnoszeniu zastrzeżeń wydaną w oparciu o art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 659/1999, której zgodność z prawem zależy od zaistnienia wątpliwości co do zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym.

- 114 Ponieważ zaistnienie tego rodzaju wątpliwości powinno skutkować wszczęciem formalnego postępowania wyjaśniającego, w którym mogą uczestniczyć strony zainteresowane wymienione w art. 1 lit. h) rozporządzenia nr 659/1999, należy uznać, że decyzja taka wywiera bezpośredni i indywidualny wpływ na każdą stronę zainteresowaną w rozumieniu tego ostatniego przepisu. Beneficjenci gwarancji procesowych przewidzianych w art. 108 ust. 2 TFUE i art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 mogą bowiem uzyskać ochronę tych gwarancji jedynie poprzez możliwość zaskarżenia tej decyzji o niewnoszeniu zastrzeżeń przed sądem Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 24 maja 2011 r., Komisja/Kronoply i Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 115 W tym względzie należy podnieść, że nie jest zadaniem Sądu dokonywanie wykładni skargi, w której strona skarżąca kwestionuje wyłącznie zasadność samej decyzji w sprawie oceny pomocy jako takiej, która zmierza w rzeczywistości do ochrony uprawnień procesowych, jakie strona skarżąca wywodzi z art. 108 ust. 2 TFUE, jeśli skarżąca nie podniosła wyraźnie zarzutu zmierzającego w tym celu, gdyż prowadziłoby to do zmiany przedmiotu skarg (zob. podobnie wyrok z dnia 24 maja 2011 r., Komisja/Kronoply i Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, pkt 55). Jednakże, w sytuacji gdy strona skarżąca domaga się stwierdzenia nieważności decyzji o niewnoszeniu zastrzeżeń, kwestionuje ona w istocie okoliczność polegającą na tym, że wydana przez Komisję decyzja w przedmiocie rozpatrywanej pomocy została wydana bez wszczynania przez tę instytucję formalnego postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w art. 108 ust. 2 TFUE, z naruszeniem przysługujących skarżącej uprawnień proceduralnych, choć istnienie wątpliwości co do zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym zobowiązywało tę instytucję do wszczęcia takiego postępowania. W celu uzyskania stwierdzenia nieważności skarżąca może zatem podnieść wszelkie zarzuty, za pomocą których można wykazać, że ocena informacji i dowodów, którymi dysponowała Komisja w trakcie wstępnego etapu badania, powinna była wzbudzić takie wątpliwości, przy czym wykorzystanie tych argumentów nie prowadzi do zmiany przedmiotu sporu. Wynika z tego, że sąd Unii może zbadać argumenty merytoryczne przedstawione przez skarżącą w celu sprawdzenia, czy zawierają one także elementy na poparcie zarzutu, który został również sformułowany przez skarżącą i w którym wyraźnie powołała się ona na istnienie poważnych trudności, jakie uzasadniałyby wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego (zob. podobnie wyrok z dnia 24 maja 2011 r., Komisja/Kronoply i Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, pkt 56, 59).
- 116 W niniejszej sprawie status „zainteresowanej strony” w rozumieniu art. 1 lit. h) rozporządzenia nr 659/1999 został już przyznany skarżącej w pierwszej instancji w pkt 67 niniejszego wyroku. Na poparcie skargi strona ta podniosła dziewięć zarzutów. Z wyjątkiem zarzutu siódmego, podniesionego na poparcie żądania stwierdzenia nieważności pierwszego spornego rozstrzygnięcia, pozostałe zarzuty zostały podniesione na poparcie żądania stwierdzenia nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia.
- 117 Zarzuty piąty i ósmy zostały wyraźnie oparte na naruszeniu uprawnień proceduralnych skarżącej w pierwszej instancji w zakresie, w jakim Komisja odstąpiła od wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, przewidzianego w art. 108 ust. 2 TFUE, pomimo że sprzedaż aktywów Nürburgringu po cenie niższej niż cena rynkowa powinna była skłonić tę instytucję do uznania, że pomoc została przyznana nabywcy.
- 118 Aby orzec w przedmiocie tych zarzutów, zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 115 niniejszego wyroku należy zbadać w pierwszej kolejności łącznie części pierwszą i trzecią zarzutu pierwszego oraz zarzut drugi, dotyczące w istocie przeprowadzonej przez Komisję błędnej oceny zatwierdzenia finansowania oferty Capricorna.

Argumentacja stron

- 119 W pierwszej i trzeciej części zarzutu pierwszego oraz w zarzucie drugim skarżąca w pierwszej instancji podnosi, że stwierdzenie Komisji zawarte w motywach 50, 51, 266, 271 i 273 decyzji końcowej, zgodnie z którym Capricorn przedstawił zobowiązanie finansowe Deutsche Bank dotyczące pożyczki w wysokości 45 mln EUR, jest oczywiście błędne, ponieważ z treści pisma Deutsche Bank z dnia 10 marca 2014 r. wynika, że zobowiązanie to nie było wiążące.
- 120 Dodaje ona, że przypis 79 decyzji końcowej świadczy o tym, iż Komisja wiedziała o porozumieniu, o którym mowa w pkt 94 niniejszego wyroku, zawartym w dniu 13 sierpnia 2014 r. pomiędzy syndykiem masy upadłości Nürburgringu, sprzedawcami i Capricornem i przewidującym między innymi odroczenie zapłaty przez Capricorna drugiej transzy ceny sprzedaży. Porozumienie to świadczy zaś o braku potwierdzenia finansowania oferty Capricorna.
- 121 Komisja podważa te argumenty. Powołuje się ona na brzmienie pisma Deutsche Bank z dnia 10 marca 2014 r., w którym wielokrotnie wspomina się o „zobowiązaniu” ze strony Deutsche Bank, w związku z czym uważa, że nie popełniła ona oczywistego błędu w ocenie tego pisma.
- 122 Jeśli chodzi o porozumienie z dnia 13 sierpnia 2014 r., Komisja wyjaśnia, że przy wydawaniu decyzji końcowej nie dysponowała ona tekstem tego porozumienia, które nie zostało jej przekazane w ramach postępowania administracyjnego. Informacje zawarte w przypisie 79 decyzji końcowej pochodzą z pisma przekazanego przez Republikę Federalną Niemiec. W każdym razie podkreśla ona, że nie oparła drugiego spornego rozstrzygnięcia na tym, iż przedstawione przez Deutsche Bank potwierdzenie finansowania istniało jeszcze w chwili wydania tej decyzji.

Ocena Trybunału

- 123 Należy zaznaczyć, że, aby wykluczyć istnienie pomocy przyznanej bezprawnie Capricornowi przy nabyciu przez niego aktywów Nürburgringu, Komisja powinna była upewnić się, że nabycie to zostało dokonane po cenie odpowiadającej cenie rynkowej, co miałoby miejsce, gdyby można było potwierdzić, że postępowanie przetargowe było otwarte, przejrzyste, niedyskryminacyjne i bezwarunkowe.
- 124 Jak zostało to podniesione w pkt 82 niniejszego wyroku, jednym z czynników branych pod uwagę przy wyborze nabywcy aktywów Nürburgringu było potwierdzenie finansowania jego oferty.
- 125 Z motywu 116 decyzji końcowej wynika bowiem, że inny oferent, który złożył skargę do Komisji, zaproponował w ramach postępowania przetargowego cenę zakupu całości aktywów Nürburgringu wyższą od tej zaproponowanej przez Capricorna. Z motywu 272 decyzji końcowej wynika zaś, że oferta ta została odrzucona ze względu na brak potwierdzenia jej finansowania.
- 126 Zgodnie z motywem 273 decyzji końcowej uznano, że jedynie dwie oferty zostały uznane za mające zapewnione finansowanie, a mianowicie oferta Capricorna i oferta złożona przez jeszcze innego oferenta. Ponieważ zarówno kwota zapewnionego finansowania, jaką dysponował ten inny oferent, jak i zaproponowana przez niego cena sprzedaży była niższa od oferty Capricorna, ostatecznie wybrano ofertę złożoną przez tę właśnie spółkę.

- 127 Wynika z tego, że gdyby okazało się, iż niesłusznie uznano, że Capricorn posiadał zatwierdzone finansowanie w odniesieniu do swojej oferty, podczas gdy w rzeczywistości tak nie było, okoliczność ta mogłaby podważyć w szczególności niedyskryminacyjny charakter postępowania przetargowego, ponieważ na jej podstawie można by było wykazać, że Capricorn skorzystał z preferencyjnego traktowania, a jego oferta nie została odrzucona, w odróżnieniu od co najmniej jednego innego oferenta, który nie mógł dostarczyć potwierdzonego dowodu finansowania jego oferty.
- 128 W związku z tym, wobec wątpliwości co do potwierdzonego charakteru finansowania oferty Capricorna, które nie mogły zostać rozwiane, Komisja była zobowiązana do wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego i nie mogła wydać decyzji o niewnoszeniu zastrzeżeń, takiej jak drugie sporne rozstrzygnięcie.
- 129 Należy stwierdzić, że dowody powołane przez Ja zum Nürburgring świadczą o istnieniu takich wątpliwości.
- 130 W pierwszej kolejności, z powodów przedstawionych w pkt 87–91 niniejszego wyroku, Komisja nie mogła uznać, że pismo Deutsche Bank z dnia 10 marca 2014 r. zawierało wiążące zobowiązanie finansowe.
- 131 W drugiej kolejności, jak podnosi wnosząca odwołanie, z przypisu 79 decyzji końcowej wynika, że druga rata ceny sprzedaży nie została zapłacona przez Capricorna w wyznaczonym terminie oraz że w ugodzie zawartej w dniu 13 sierpnia 2014 r. między syndykiem masy upadłościowej Nürburgringu, sprzedawcami i Capricornem zapłata tej raty została odroczone na późniejszy termin, w zamian za uiszczenie przez Capricorna odsetek za opóźnienie i udzielenie dodatkowych gwarancji. Gdyby zaś finansowanie oferty Capricorna rzeczywiście było zapewnione, logicznie rzecz biorąc, spółka ta byłaby w stanie zapłacić drugą ratę ceny sprzedaży w wyznaczonym terminie i nie miałaby potrzeby negocjowania odroczenia płatności.
- 132 W konsekwencji, bez konieczności badania pozostałej argumentacji podniesionej przez skarżącą w pierwszej instancji na poparcie skargi w zakresie, w jakim ta dotyczy stwierdzenia nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia, należy stwierdzić, że ocena kwestii, czy sprzedaż aktywów Nürburgringu Capricornowi wiązała się z przyznaniem tej ostatniej spółce pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym, budziła wątpliwości w rozumieniu art. 4 rozporządzenia nr 659/1999, które powinny były skłonić Komisję do wszczęcia postępowania przewidzianego w art. 108 ust. 2 TFUE.
- 133 Należy zatem uwzględnić skargę i stwierdzić nieważność drugiego spornego rozstrzygnięcia.

W przedmiocie kosztów

- 134 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem, jeżeli odwołanie jest bezzasadne lub jest zasadne i Trybunał wydaje orzeczenie kończące postępowanie w sprawie, rozstrzyga on również o kosztach.
- 135 Zgodnie z art. 138 § 3 zdanie pierwsze regulaminu postępowania, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 tego regulaminu, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań każdej ze stron każda z nich pokrywa własne koszty.

- 136 W niniejszej sprawie należy zastosować ten ostatni przepis, ponieważ odwołanie zostało oddalone w zakresie, w jakim dotyczy ono tej części zaskarżonego wyroku, w której Sąd oddalił żądanie stwierdzenia nieważności pierwszego spornego rozstrzygnięcia, a zostało ono uwzględnione w zakresie, w jakim dotyczy ono tej części zaskarżonego wyroku, w której Sąd oddalił w nim żądanie stwierdzenia nieważności drugiego spornego rozstrzygnięcia, a Trybunał stwierdził jego nieważność.
- 137 Należy zatem orzec, że każda ze stron pokrywa własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Wyrok Sądu Unii Europejskiej z dnia 19 czerwca 2019 r., Ja zum Nürburgring/Komisja (T-373/15, EU:T:2019:432) zostaje uchylony w zakresie, w jakim Sąd Unii Europejskiej oddalił w nim żądanie stwierdzenia nieważności art. 1 tiret ostatnie decyzji Komisji (UE) 2016/151 z dnia 1 października 2014 r. w sprawie pomocy państwa SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN) wdrożonej przez Niemcy na rzecz Nürburgring.**
- 2) **W pozostałym zakresie odwołanie zostaje oddalone.**
- 3) **Stwierdza się nieważność art. 1 tiret ostatnie decyzji Komisji (UE) 2016/151 z dnia 1 października 2014 r. w sprawie pomocy państwa SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN) wdrożonej przez Niemcy na rzecz Nürburgring.**
- 4) **Ja zum Nürburgring eV i Komisja Europejska pokrywają własne koszty.**

Podpisy